

Către Comisia de revizuire a Constituției
Domnului Crin Antonescu, Președinte

Scrisoare deschisă

- 6 iunie 2013 -

Noi, semnatarii, observând lucrările Comisiei de revizuire a Constituției, așa cum sunt reflectate în presă, suntem îngrijorați de modul netransparent și grăbit în care ele se desfășoară. Credem că actualul stil de dezbateră dăunează atât interesului public cât și intereselor politice ale parlamentarilor înșiși.

Credem că obligația clasei politice în construirea Constituției nu este doar să citească câteva pagini dintr-un raport al Forumului Constituțional, ci să se consulte cu societatea în largul ei, incluzând societatea civilă organizată.

Credem, de asemenea, că nu este acceptabil să existe simultan și dezbateră rapidă și proceduri restrictive pentru a avea acces la lucrările Comisiei de revizuire a Constituției. Înțelegem, până la un punct, că nu doriți să transformați această comisie într-un concurs de telegenie. Dar, dacă asta este alegerea dumneavoastră, trebuie să desfășurați lucrările într-un tempo rezonabil și să oferiți societății civile un feedback cuprinzător pentru ca, la rândul nostru, să putem oferi feedback Comisiei.

În lumina punctelor de mai sus, **observăm** ceea ce pare un tratament discriminatoriu la adresa amendamentelor constituționale venite din partea organizațiilor societății civile. Forumul Constituțional a produs un raport care, cel puțin în forma intermediară, cuprindea o secțiune de sinteză și o secțiune de anexe. Deși informația care se transmite dinspre dumneavoastră este fragmentată, există indicii că politicienii parlamentari nu citesc și nu dezbate decât zona de sinteză și ignoră orice altă propunere inclusă în raport. Făcând astfel, alegeți să ignorați recomandările făcute de diverse foruri, inclusiv Comisia de la Veneția, recomandări asumate voluntar de Parlament.

Un prim indiciu acest sens este că propunerile și argumentele din secțiunea anexă nu apar niciodată în discuție. Un al doilea indiciu este că anumite formulări sunt nefericite și nu reflectă nici chiar intențiile declarate ale dumneavoastră. Vom oferi exemplele cele mai grăitoare, cu mențiunea că nu sunt singurele.

(1) Comisia a adoptat următoarea formulare:

Mijloacele de comunicare în masă au obligația de a declara public sursele finanțării și structura acționariatului (sursa: Mediafax)

Fiind conștienți de aceasta propunere care circulă de mai multă vreme în spațiul public, am arătat că nu toate companiile private ființează sub formă de societate pe acțiuni. Ținând cont de argumentele noastre, membrii comisiei ar fi putut da o formă mai bună acestui alineat, o variantă fiind chiar propunerea înaintată de grupul nostru de lucru:

Mijloacele de comunicare în masă au obligația de a declara public sursa finanțării și structura de proprietate.

(2) Comisia a adoptat următoarea formulare:

Delictele de presă se pedepsesc prin lege.

Pe baza acestei formulări, Curtea Constituțională va avea bază să impună în continuare criminalizarea insultei, calomniei și a altor „delicte de presă”. Asta deși majoritatea politicienilor și partidelor au afirmat că doresc contrariul. Efectul nociv al acestei formulări este menționat explicit în propunerile și argumentele noastre.

De aceea:

(1) Așteptăm clarificarea poziției Comisiei despre rolul consultărilor în economia dezbaterilor. Dorește Comisia să ia în calcul doar un minim de informație oferit de varianta scurtă a raportului Forumului Constituțional sau dorește să ia toate măsurile necesare pentru a avea o Constituție cât mai bună?

(2) Dacă răspunsul la întrebarea anterioară este cel dorit de noi și expus mai sus, vă cerem să luați în dezbateri toate propunerile existente în anexa compilată de Forumul Constituțional. Cerem ca în documentele publicate de Comisie să rezulte în mod clar și substanțial motivul pentru care fiecare propunere a fost respinsă sau admisă.

(3) Cerem ca acestor anexe să li se acorde un timp rezonabil de dezbateri și să nu fie eliminate în grup. Mai mult, dat fiind că vorbim de un număr relativ redus de propuneri, sugerăm ca la dezbateri să fie prezenți reprezentanți ai celor care au înaintat propunerile și să primească un timp scurt, limitat, pentru a susține propunerile.

(4) De asemenea, încurajăm Comisia să ia în considerare inclusiv idei care nu au fost cuprinse în raportul forumului sau care vor apărea ca reacție la dezbaterile Comisiei.

(5) Ne permitem să vă atragem atenția că, ignorând vocea și expertiza societății civile neglijate propriile dumneavoastră interese politice.

Spre exemplu, grupul nostru de lucru a făcut propuneri care vizează modalități de soluționare ne-ambiguă a conflictelor instituționale, conforme cu promisiunea USL de a „face să funcționeze instituțiile statului”. De asemenea, prin abordarea integrată a digitalizării informației și prin propunerile de bună practică financiară, venim în întâmpinarea promisiunii USL de a „stopa jaful”.

Pentru a oferi exemple Opoziției, menționăm că am trimis propuneri de întărire a autorității Avocatului Poporului (temă majoră de discurs electoral) și de a da acces Opoziției la pârgii mai puternice de control (interes politic elementar).

Alte exemple se pot găsi abundent în propunerile noastre, dar și ale altor organizații.

În încheiere, considerăm că o revizuire a dialogului cu societatea civilă, conform punctelor de mai sus, este în interesul tuturor celor implicați. Atragem atenția că pretențiile electoratului au crescut în ultimii ani, și că la următoarele alegeri ar putea fi mai greu pentru politicienii din ambele tabere să își ascundă eșecul prin discurs negativ.

Pe termen scurt, în măsura în care Comisia de Revizuire a Constituției nu revine la un dialog real cu societatea, luăm în considerare exercitarea tuturor formelor de presiune democratice, inclusiv lansarea unei campanii de vot negativ la referendum.

Pe termen mediu, credem că această Comisie și acest Parlament, cu Putere și Opoziție, vor fi ținute minte prin rezultatele lor și nu doar prin discursuri. Iar noi ne angajăm ca, dacă va fi nevoie, să amintim alegătorilor oportunitățile refuzate de clasa politică.

Fundația Centrul de Resurse pentru participare publică (CeRe) – Oana Preda, Director Executiv
Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni (ANBCC) - Ioan Tănase, Director
Asociația ActiveWatch – Agenția de Monitorizare a Presei (AW - AMP) – Mircea Toma, Președinte

Asociația Funky Citizens – Elena Calistru, Președinte

Asociația EPAS – Codru Vrabie, Președinte

Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile - Mircea Kivu, Vice-președinte

Asociația Mișcarea Civică „Miliția Spirituală” – Mihail Bumbăș, Președinte

Asociația Civitas'99 – Andrei Tiut, George Vișan, editori CivitasPolitics.org

Fundația Median Research Centre – Marina Popescu, Director

Asociația Națională a Organizațiilor Studentești din România – Mihai Dragoș, Președinte

Persoană de contact: Florina Presadă, florina@ce-re.ro, 0722 383 190